

فارسی ششم: شعر سخن

Elnaky.com

راز کلمات جادویی نظامی

Elnaky.com

نظامی گنجوی در این شعر زیبا، رازِ درست
صحبت کردن را به ما یاد می‌دهد.

او از ما می‌خواهد مثل یک جواهرساز،
کلماتمان را با دقت انتخاب کنیم!

بیایید ببینیم او برای این آموزش، از چه
مثال‌هایی استفاده کرده است...

با اینکه سخن به لطف آب است کم گفتن هر سخن صواب است
آب ارچه همه زلال خیزد از خوردن پر، ملال خیزد

Elnaky.com

صحبت به اندازه = مثل یک لیوان آب گوارا،
لذت بخش و مفید است.

پر حرفی = حتی اگر حرف های خوب بزنیم، زیاد گفتن
باعث خستگی و بی حوصلگی (ملال) می شود.

کم گوی و گزیده گوی، چون دُر تا ز اندک تو، جهان شود پُر

منظور شاعر از این بیت چیست؟ (پاسخ سوال ۱ خوانش و فهم)

Elnaky.com

بسیار ارزشمند و کمیاب است
(سنجیده و دقیق)

کم و کوچک است
(حرف کوتاه)

ارزش آن تمام جهان
را پر می‌کند!

نتیجه: حرف‌های ما باید مثل مروارید، کم اما بسیار باارزش و تاثیرگذار باشند.

لاف از سخن چو در توان زد
آن خشت بود که پر توان زد

Elnaky.com

مروارید (سخن ارزشمند)

سخت به دست می‌آید، کوچک است، اما
می‌توان به آن افتخار کرد (لاف زد).

خشت (پر حرفی و سخن بی‌ارزش)

به راحتی و به مقدار زیاد (پُر) تولید می‌شود، اما
هیچ ارزشی برای افتخار کردن ندارد.

یک دسته گل دماغ پرور
از خرمن صد گیاه، بهتر

Elnaky.com

کیفیت مهم‌تر از کمیت است! یک کلام زیبا و دلنشین، از صدها کلمه‌ی
بی‌معنی و تکراری بهتر است.

قانون طلایی «سخن» در یک نگاه

به اندازه باش

همه این مثال‌ها یک پیام بزرگ دارند: کم‌گویی و گزیده‌گویی. انسان خردمند قبل از صحبت کردن و بهترین کلمات را انتخاب می‌کند.

دلنشین باش

با ارزش باش

معمای نشانه‌گذاری: کجا مکث کنیم؟ (سوال ۲)

معنی جملات
به هم می‌ریزد!

لاف از سخن، چو در توان زد / آن خشت بود که، پر توان زد

Elnaky.com

لاف از سخن چو در، توان زد / آن خشت بود که و پر، توان زد

نکته طلایی

چرا دومی صحیح است؟ مکث (،) باید بعد از کلمات «دُر» (مروارید) و «پُر» (زیاد) باشد تا تضاد بین ارزشمند بودن مروارید و فراوان بودن خشت به درستی خوانده و فهمیده شود.